

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Δημοσθένης, Κατ' Αριστογείτονος Α' §§15-17.4

(έκδ. του Butcher, S.H. Οξφόρδη: Clarendon Press, 1907, ανατ. 1966)

Στον λόγο αυτό ο Αριστογείτονας κατηγορείται ότι, αν και οφειλέτης προς το κράτος, ασκεί κανονικά τα πολιτικά του δικαιώματα ενώπιον της Εκκλησίας. Αφού επισημάνθηκε η ευθύνη των δικαστών να διατηρήσουν με την απόφασή τους την αξιοπιστία και το κύρος τους, καθώς η ενοχή του κατηγορουμένου είχε ήδη αποδειχτεί, ο ομιλητής εκθέτει τη στάση του Αριστογείτονα απέναντι στους νόμους της πόλεως.

Ἄπας ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κἂν μεγάλην πόλιν οἰκῶσι κἂν μικράν, φύσει καὶ νόμοις διοικεῖται. Τούτων δ' ἡ μὲν φύσις ἐστὶν ἄτακτον καὶ κατ' ἄνδρ' ἴδιον τοῦ ἔχοντος, οἱ δὲ νόμοι κοινὸν καὶ τεταγμένον καὶ ταύτῳ πᾶσιν. **Ἡ μὲν οὖν φύσις, ἂν ᾗ πονηρά, πολλάκις φαῦλα βούλεται**· διόπερ τοὺς τοιούτους ἐξαμαρτάνοντας εὐρήσετε. Οἱ δὲ νόμοι τὸ δίκαιον καὶ τὸ καλὸν καὶ τὸ συμφέρον βούλονται, καὶ τοῦτο ζητοῦσιν, καὶ ἐπειδὴν εὐρεθῇ, κοινὸν τοῦτο πρόσταγμ' ἀπεδείχθη, πᾶσιν ἴσον καὶ ὅμοιον, καὶ τοῦτ' ἔστι νόμος. Ὡς πάντας πείθεσθαι προσήκει διὰ πολλά, καὶ μάλισθ' ὅτι πᾶς ἐστὶ νόμος εὐρημα μὲν καὶ δῶρον θεῶν, δόγμα δ' ἀνθρώπων φρονίμων, ἐπανόρθωμα δὲ τῶν ἐκουσίων καὶ ἀκουσίων ἀμαρτημάτων, πόλεως δὲ συνθήκη κοινή, καθ' ἣν πᾶσι προσήκει ζῆν τοῖς ἐν τῇ πόλει. Ἀλλὰ μὴν ὅτι νῦν Ἀριστογείτων τοῖς μὲν τῆς ἐνδείξεως δικαίοις ἅπασιν ἐάλωκεν, ἕτερος δ' οὐδὲ εἷς ἔστιν ἀνεκτὸς αὐτῷ λόγος, περὶ τούτων ῥᾶδιον διδάξαι.

τὸ δόγμα: η γνώμη, η απόφαση

ἡ ἔνδειξις: η υποβολή καταγγελίας εναντίον κάποιου

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Γ1. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «**Ἄπας ὁ τῶν ἀνθρώπων ... καὶ τοῦτ' ἔστι νόμος**».

Μονάδες 20

Γ2. Για ποιους συγκεκριμένους λόγους, σύμφωνα με τον Δημοσθένη, πρέπει ὅλοι να υπακούν στον νόμο;

Μονάδες 10

Γ3. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους για τις παρακάτω λέξεις που σας δίνονται:

πόλιν: την κλητική ενικού.

ἄνδρα: την κλητική ενικού.

ἔχοντος: τον ίδιο τύπο στον αόριστο β' ενεργητικής φωνής και στο θηλυκό γένος.

ζητοῦσιν: τον ίδιο τύπο στον παρατατικό ενεργητικής φωνής.

πείθεσθαι: το β' ενικό πρόσωπο στην οριστική παρατατικού (στην ίδια φωνή και διάθεση).

Μονάδες 10

Γ4.

α. Να προσδιορίσετε την κύρια συντακτική λειτουργία των υπογραμμισμένων λέξεων του κειμένου:

ἄτακτον: είναι στο

ἐξαμαρτάνοντας: είναι στο

παῖσιν: είναι στο

ζῆν: είναι στο

Ἀριστογείτων: είναι στο

(μονάδες 5)

β. «*Ἡ μὲν οὖν φύσις, ἂν ᾗ πονηρά, πολλάκις φαῦλα βούλεται*»: Ο ομιλητής διατυπώνει έναν υποθετικό λόγο θέλοντας να εκφράσει μία διαχρονική άποψη. Να διακρίνετε την υπόθεση από την απόδοση (μονάδες 2) και να αναγνωρίσετε το είδος του υποθετικού λόγου τεκμηριώνοντας την απάντησή σας (μονάδες 3).

Μονάδες 10